

Minister
Staatssecretaris

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Waterkwaliteit en
Beschikbaarheid
Rijnstraat 8

Contactpersoon
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Kenmerk
IenW/BSK-2025/264323

Bijlage(n)
1

advies MR / OR / VP

Ministerraad, agendapunt 16
Wijziging Uitvoeringsregeling meststoffenwet (Urm)
in verband met de actualisatie van
stikstofgebruiksnormen en het aanwijzen van stikstof

Inleiding

In augustus lag het 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn (2026-2029) (AP) ter internetconsultatie voor. Dat bevatte nog niet de nu voorgestelde aanpassing van de stikstofgebruiksnormen en de aanwijzing van aandachtsgebieden stikstof. Nu ligt dat wel voor (bijlage 02) met de 'Wijziging Uitvoeringsregeling meststoffenwet (Urm) in verband met de actualisatie van stikstofgebruiksnormen en het aanwijzen van stikstof aandachtsgebieden'.

Samenvatting van het voorstel

Instemmen met het starten van internetconsultatie van Urm en het versturen van de Kamerbrieven naar Eerste Kamer en Tweede Kamer.

Politieke context

[Eenheid van kabinetsbeleid](#)

In de RFL heeft PBL de eerdere IenW-analyse bevestigd, dat dit voorstel leidt tot achteruitgang van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en meer stikstof-depositie. [Eenheid van kabinetsbeleid](#)

Het lijkt er op dat een politieke keuze zal worden gemaakt en geen inhoudelijke afweging.

Advies

Net als bij de RFL wordt u ambtelijk geadviseerd niet in te stemmen.

Back-up advies (alleen indien u niet meegaat met het ambtelijke advies hierboven): LVVN geeft aan parallel aan de consultatie nieuwe berekeningen en een juridische analyse uit te voeren. U kunt '**voorwaardelijk instemmen**' indien de voorgestelde maatregelen op basis van van de nieuwe berekeningen en de juridische analyse worden bijgesteld na de consultatie, opdat de maatregelen voldoende zullen gaan bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van grond- én oppervlaktewater en geen toename geven van de stikstof-emissie naar de lucht.

Argumentatie

- Het is logisch om eerst nieuwe berekeningen te doen en een juridische analyse uit te voeren. Op basis daarvan kunnen gebruiksnormen en aandachtsgebieden worden gekozen die wél voldoende bijdragen aan verbetering van de waterkwaliteit en geen toename geven van de stikstof-depositie. Pas daarna zou de internetconsultatie moeten starten.
- De voorstellen die nu voorliggen leiden tot verdere verslechtering t.o.v. berekeningen, waar de Commissie MER eerder al een kritisch advies over had afgegeven (rondzendmap-2025/12186).
- Zie ook de relatie met het KRW-advies van de Landsadvocaat en de overige argumenten uit het RFL advies (rondzendmap-2025/12186).
- U bent eerder uitgebreid geïnformeerd over de nadelige effecten voor uw beleidsdoelen (rondzendmap-2025/8174, /10215, 10595, /11612).
- Indien u kiest voor het back-up advies, dan moet LVVN eind november – begin december nog een flinke slag moet maken met het pakket maatregelen.

Spreektekst bij ambtelijk advies back-up advies

- Ik waardeer het dat M LVVN de bevindingen van de Commissie MER serieus neemt, nieuwe berekeningen wil uitvoeren en een juridische toets laat uitvoeren naar de uitgangspunten.
- Tegelijk geeft PBL aan dat nu al duidelijk is dat het voorliggende pakket leidt tot een verslechtering van de waterkwaliteit t.o.v. 2025 en dat de stikstof-emissie toeneemt.
- Dit vergroot de opgave voor mijn beleidsdoelen. Het vergroot ook de risico's voor het verlenen van vergunningen **Procesbelang van de staat**
- Ik stel daarom voor om eerst een pakket maatregelen te zoeken dat voldoet aan alle beleidsdoelen. Vervolgens kan daar een internetconsultatie op starten.

Spreektekst bij back-up advies

- PBL laat zien dat het voorliggende pakket leidt tot een verslechtering van de waterkwaliteit t.o.v. 2025 en dat de stikstof-emissie toeneemt. Dit vergroot de opgave voor mijn beleidsdoelen.
- Ik waardeer het dat M LVVN de bevindingen van de Commissie MER serieus neemt, nieuwe berekeningen wil uitvoeren en een juridische toets laat uitvoeren naar de uitgangspunten.
- Ik stem in met het parallel starten van internetconsultatie onder de voorwaarde dat daarna maatregelen worden bijgesteld, opdat deze voldoende bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van grond- én oppervlaktewater en niet leiden tot een toename van de stikstof-emissie.
- Ik zou dit doel ook graag expliciet aan de concept-Kamerbrieven toegevoegd willen zien.

Kader

In artikel 44 van de Meststoffenwet is bepaald dat de voordracht voor algemene maatregelen van bestuur krachtens de Meststoffenwet wordt gedaan door Onze Minister (= LVVN) of, voor zover deze maatregelen worden getroffen in het belang van de bescherming van de bodem, door Onze Minister en Onze Minister van Infrastructuur en Milieu tezamen. Hier is de waterkwaliteit gerelateerd aan de bodem in het geding.

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Toelichting

Er zijn en drietal redenen denkbaar waarom M LVVN denkt dat er geen probleem is met de waterkwaliteit:

1. M LVVN kan uitgaan van de onjuiste veronderstelling dat LVVN aan de lat staat voor de kwaliteit van het grondwater en de regio de problemen in het oppervlaktewater moet oplossen.
2. M LVVN kan zich baseren op gunstige recente resultaten op derogatiebedrijven. Dit is veroorzaakt door een relatief natte zomer en het feit dat deze bedrijven voor minimaal 80% uit grasland bestaan. Dat is niet representatief.
3. M LVVN kan zich baseren op modelresultaten van afgelopen zomer. Daarbij is vooraf opgelegd dat er geen sprake is van mestfraude, dat het weer 'gemiddeld' is en dat de verdergaande maatregelen van het 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn zouden worden doorgezet. Daarmee geven de resultaten een veel gunstiger beeld dat op basis van metingen verwacht mag worden.

Feiten over de waterkwaliteit, m.b.t. meststoffen gebaseerd op de tussenevaluatie van de KRW, waarover uw voorganger december vorig jaar de Kamer heeft geïnformeerd (Kamerstuk 27625, nr. [696](#)):

- Bijna 50% van de waterlichamen voldoet niet aan de norm voor stikstof en bijna 50% voldoet nog niet voor fosfor. Sinds 2012 verandert dat nauwelijks.
- In het grondwater zijn nagenoeg alle nutriënten afkomstig van de landbouw. In het oppervlaktewater is dat gemiddeld over Nederland voor meer dan de helft het geval.
- Daarom is aan de Kamer gemeld dat er wat betreft nutriënten een opgave ligt voor de landbouw.
- Deze bevindingen zijn gebaseerd op samenhangende trajecten van beide ministeries.